

MAGYAR NEMZETI BANK

Elnök

Dr. Matolcsy György részére
nemzetgazdasági miniszter

Nemzetgazdasági Minisztérium

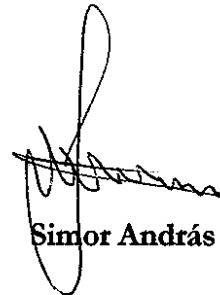
Iktatószám: MNB/15428/2010
Budapest, 2010. július 22.

Tárgy: Észrevételek a devizahitelek folyósítási és törlesztési árfolyamának szabályozásával kapcsolatos javaslatra

Tisztelt Miniszter Úr!

Szíves tájékoztatásul csatoltan megküldöm Dr. Szász Károly elnök úr részére – fenti tárgyban – továbbított válaszlevelem másolatát.

Üdvözlettel:

Simor András

MAGYAR NEMZETI BANK

Elnök

Dr. Szász Károly úr részére
elnök

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

Iktatószám: MNB/15428/2010
Budapest, 2010. július 22.

Tárgy: **Észrevételek a devizahitelek folyósítási és törlesztési árfolyamának szabályozásával kapcsolatos javaslatra**

Tisztelt Elnök Úr!

A devizahitelek folyósítási és törlesztési árfolyamának szabályozásával kapcsolatos tervezetet köszönettel megkaptuk. A jegybank – bár nem feladata a fogyasztóvédelem – a pénzügyi stabilitási és monetáris politikai vonatkozások miatt fontosnak tartja a pénzügyi szolgáltatások átláthatóságát, a hitelezők és ügyfelek közötti erőviszonyok kiegyensúlyozását.

Ennek megfelelően az MNB már a Magatartási Kódex tavalyi előkészítése során is javasolta, hogy a devizahitelek folyósítási és törlesztési árfolyamának megállapítása átláthatóbb módon történjen, ám érdemi előrelépést az önszabályozás ezen a téren nem hozott. A teljes hiteldíj mutató meghatározásáról, számításáról és közzétételéről szóló 83/2010. (III. 25.) Korm. rendelet 6. §-ába az MNB javaslatára került be, hogy a THM számításánál figyelembe kell venni a folyósításnál és törlesztésnél alkalmazott árfolyamok eltérését. A Felügyelet mostani problémafelvételét mindezek miatt indokoltnak tartjuk: egyetértünk azzal, hogy átláthatóbb és kiszámíthatóbb feltételeket kell megteremtteni az ügyfelek számára. Úgy véljük azonban, ez a cél esetleg más módon, a piaci szereplők tevékenységét kevésbé korlátozva is megvalósítható lehet.

A szabályozás például megkövetelhetné, hogy a hitelszerződések tartalmazzák a referenciaárfolyamtól való eltérés mértékét. A marzsot ugyan a hitelező szabadon választhatná, de azután a futamidő alatt már nem lenne jogosult egyoldalúan megváltoztatni. Mivel – mint említettük – a THM számításában a folyósítási és törlesztési árfolyam megjelenik, így a fogyasztók a hitelajánlatok vizsgálata során megfelelő informáltsággal, átlátható feltételek mellett választhatnának a lehetőségek között, hiszen az intézmény által választott marzs megjelenik a kölcsön „árában”. Némileg szigorúbb alternatívaként a törvény esetleg magát a marzsot is maximalizálhatná, miközben – ezen limiten belül – szabadságot hagyna annak mértékében.

A „referenciaárfolyam” megválasztásában szintén elegendő lehet, ha a szabályozás csak a kereteket határozza meg. Mivel a pénzügyi vállalkozások jelentős része nem jegyez devizaárfolyamot, ezért esetükben csak az MNB-devizaárfolyam lehet a viszonyítási alap. Árfolyamjegyző intézmények esetében pedig az lenne fontos követelmény, hogy valódi, „piaci” árfolyamról legyen szó, melyet az intézmény maga nem tud szándékosan, jelentősen eltéríteni.

Felvethető továbbá egy teljesen más típusú elv is a szabályozásra. A piaci szereplők jelenleg – egy-két kivételtől eltekintve – nem teszik lehetővé a hitelfelvételkor a devizában történő folyósítást, illetve a devizában való havi törlesztést. (A bankok a Magatartási Kódexben csak a devizában való végtörlesztés biztosítását vállalták, ráadásul csak a Kódex hatálybalépése után kötött szerződésekre.) Amennyiben a törvény előírná, hogy az intézmények mind a folyósítást, mind a törlesztési, előtörlesztési, végtörlesztési lehetőséget devizában is biztosítsák, úgy az ügyfelek maguk kereshetnék meg a piacon a legkedvezőbb váltási lehetőséget. Értelemszerűen ezen út erősen épít az ügyfelek tudatosságára, és működőképessége erősen függ attól, hogy a legjobb árfolyam keresési költsége – például internetes honlapok segítségével – csökkenthető lenne-e. Amennyiben ezek az akadályok leküzdhetők, úgy ez vélhetően a leginkább piacokonform eszköz lenne a probléma kezelésére.

Véleményünk szerint ezen megoldások bármelyikének alkalmazása a bankok mozgásterét, üzleti szabadságát csak kisebb mértékben korlátozná, miközben a visszaélési esélyt minimalizálná. További, a Felügyelet javaslatához kapcsolódó észrevételeinket az alábbiakban ismertetjük.

1. A javasolt szabályozás – bármi is lesz annak végleges tartalma – a devizahitelező intézmények bevételeit értelemszerűen jelentősen csökkentené. Bár a Felügyelet által saját tervezete alapján becsült, éves szinten 25-30 milliárd forintos összeg nem a költségvetésbe kerül, ám a hitelezők tőkehelyzete, illetve az anyavállalatuk által elvárt jövedelmezőség szempontjából a bankadóhoz hasonlítható, azzal egy időben jelentkező teher. Az MNB ezért a kormányzattal folytatandó későbbi egyeztetések során azt fogja képviselni, hogy – amennyiben születik szabályozás – annak hatását a 2011-re tervezett bankadó kivetése során vegyék figyelembe.
2. Az egyértelműség érdekében a szövegben célszerű lenne az a *folyósítás, törlesztés és a szerződés megszüntetése* mellett az *előtörlesztést* is explicite megjeleníteni. A tervezet megfogalmazásában ugyanis nem egyértelmű, hogy az beleérthető-e a szabályozás hatályába.
3. A javaslat „A” opciójában a Hpt. 200/A. § (1) bekezdésében a „Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam” kifejezés használatát javasoljuk. Ennek indoka az, hogy az MNB hivatalos eladási és vételi árfolyamot nem tesz közzé, a hivatalos árfolyam közzétételénél pedig nem használ „középárfolyam” kifejezést, hanem csak a „hivatalos devizaárfolyam” kifejezést. A Hpt. jelenleg is a „hivatalos devizaárfolyam” kifejezést használja (Lásd Hpt.101. § (1) bek.)
4. A javaslat „A” és „B” opcióiban a Hpt. 200/A. § (2) bekezdésére vonatkozó szövegpontosító javaslatunk: „(2) Semmis a fogyasztóval szemben a devizában kötött kölcsönszerződés vagy pénzügyi lízingszerződés fennállása alatt az eredeti szerződésben előre nem rögzített, valamint az (1) bekezdésben meghatározott törlesztő részlet összegén felül bármilyen külön költség, díj vagy jutalék pénzügyi intézmény általi felszámítása.”

Természetesen továbbra is készséggel rendelkezésre állunk ezen vagy más, későbbi javaslattal kapcsolatos együttműködésre, így a munkaanyagok véleményezésére és szóbeli egyeztetésekre is.

Üdvözlettel:

Simor András

Másolat: Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter